

Pregled dogajanja minulega meseca

TV SLOVENIJA 1, 14.02.2015, UTRIP, 19.27

TINA MAZE: Himna v bistvu ima vedno eno in isti pomen zame. Pač o tem kar govori mi je zelo pri srcu in zato jo tudi nosim na dresu. Sem ponosna na to, da jo lahko zapojem.

PETRA BEZJAK: Verjetno si naš največji pesnik France Prešeren ob svojem prazniku ne bi mogel izbrati lepšega darila, kot da njegovo Zdravljico, slovensko himno zapojejo ameriški otroci, v slovenščini, jeziku naše najboljše smučarke Tine Maze, ki podira rekorde. Za zdaj je na tem svetovnem prvenstvu osvojila dve zlati in eno srebrno medaljo. A pot do uspeha ni bila lahka.

SONJA MAZE (mama Tine Maze): Tino smo postavili na smučke. V Črni je tak, da pač pozimi ni prav kaj dosti drugega kot smučanje. In tak smo začeli, pri hiši.

BEZJAK: In to so posnetki 15. letne Tine Maze leta 1999, na njeni prvi tekmi v svetovnem pokalu, na domačem Pohorju.

S. MAZE: Bili smo zraven, gledali smo tekmo, tak da jaz mislim, da za tisti štart je bila sigurno zelo vesela.

BEZJAK: Toda slovenski smučarji, z izjemo Tine Maze, ki trenira s svojo ekipo nimajo zavidljivih uspehov. Smučarska zveza je namreč popolnoma odpovedala.

ANDREJ ŠPORN (smučar): Trenutno tekmovalci evropskega pokala nabirajo skupaj denar za bencin, pa recimo za karavanški tunel, da gredo lahko na trening ali pa na tekmo. In to sigurno ni nekaj motivacijskega JURE KOŠIR (nekdanji smučar): Še vedno se slišijo razni komentarji v smislu, ja ti turisti, se jih pošilja na tekmovalce v Ameriko. Dejstvo je, da sami plačujejo. To je dejstvo. V smučanju imamo olimpijsko in svetovno prvakinja v smuku, nimamo pa nit slalomskega poligona. Mislim to je absurd.

BLAŽ JELEN: Take kot je Tina bomo še težko kdaj da jo bomo sploh kdaj imeli.

BEZJAK: Še bolj je razočarala samooklicana slovenska trojka Bratušek, Čufer, Jazbec.

ALENKA BRATUŠEK (predsednica vlade (2013)): Danes je dan, ko smo vam dokazali, da bo edina trojka v naši državi, domača trojka.

BOŠTJAN JAZBEC (guverner Banke Slovenije): Ste mene kdaj slišali, da sem govoril, da sem član trojke? Torej če drugi govorijo, da sem jaz član trojke, jaz ne morem pomagati.

BEZJAK: Dobro leto po dokapitalizaciji slovenskih bank, kaže da smo v njih vložili preveč denarja in to kar za milijardo in pol. Kako je prišlo do tega? Banka Slovenije je za potrebo sanacije upoštevala slabše ocene bank. Pri NLB-ju je bila razlika za kar 700 milijonov evrov.

MIHA KUNIČ (odvetnik **Vseslovenskega združenja malih delničarjev**): Po naših izračunih, so banke pridobile bistveno preveč denarja. In kar pomeni, da vsi ti postopki glede izbrisanih obvezničarjev, dodatno državnega proračuna sploh ne bodo več obremenjevali. Torej Slovenija je po našem mnenju dala preveč denarja v banke. Več kot bi ga bilo potrebno.

JAZBEC: Tisti, ki mislite, da imamo tako veliko moč, da smo celoten evro sistem pripravili do tega, da je naredil preglede kakovosti aktive bank in obremenitvene teste, da bi lahko dokazali, da morajo slovenski davkoplačevalci dati v slovenske banke več denarja, kot je potrebno, se verjetno živite v bujni domišljiji.

BEZJAK: A še novembra 2013 je Jazbec za našo televizijo povedal tole.

JAZBEC (november 2013): Metodologija in pa predvsem predpostavke, ki se uporabljajo pri izdelavi testov, pa so stvar vsakodnevnih pogajanj in usklajevanj, ki trajajo na Banki Slovenije že od avgusta.

Dr. TADEJ KOTNIK (raziskovalec): Kako gre to skupaj z zdajšnjim zatrjevanjem, da BS ni mogla nič vplivat na to metodologijo, ki naj bi bila enotna v vsej Evropi?

BEZJAK: Guverner banke tudi priznava, da sta dve različni revizijski hiši pri pregledu bank dobili popolnoma drugačne rezultate.

JAZBEC: Razlika med enim in drugim postopkom je v tem, da je različen zajem podatkov, različna granulacija podatkov. Postopek od zgoraj navzdol pa se je uporabljala zaradi odprave morebitnih pomanjkljivosti in pa za mogoče kakršnekoli napake, ki bi nastale v postopku pregleda bank od spodaj navzdol. Razlika je zaradi tega očitno in je utemeljena.

MITJA GASPARI (2013): V Španiji je pregled kvalitete aktive od spodaj navzgor. To se pravi po posamičnih terjatvah, prinesel rezultat, ki je bil zelo podoben, morda milijardo razlike pri 50-ih milijardah, od tistega, ki je bil narejen od zgoraj navzdol. To se pravi z ustreznimi statističnimi metodami, ki ocenjujejo približno kvaliteto finančnega sistema, oziroma posamezne banke. Pri nas je iz meni dovolj nepričakovano zgodilo zelo velika razlika. Po metodi od zgoraj navzdol, to se pravi ki jo je delal Berger in uporabljal model, je prišla ta potrebna kapitalna dopolnitev v višini 3 milijarde in 200. Medtem ko je prišla po metodi, ki jo je uporabljal Wyman, od spodaj navzgor, po ocenjevanju posameznih terjatev pa 4 milijarde 800. gre za milijardo in 500 milijonov razlike.

ROSVITA PESEK: Mi dovolite zdaj dve zelo banalni vprašanji? Če sem jaz direktor NLB-ja, pa ne morejo mi eni revizorji ali se jim reče likvidacijski ali katerikoli, že od leta 2006 so pri nas revizorji dolžni upoštevati vsi iste mednarodne standarde, ugotoviti pozitivnega stanja, to krepko pozitivnega, drugi pa negativnega, jaz pa potem ostanem tam in sem direktor tako v negativu, tako v pasivi in se mi to ne zdi nič čudnega, da me nekdo označi za slabega direktorja.

JAZBEC: Poglejte. Ste sami rekli banalni primer. Vam bom odgovoril z banalnim primerom. Če hodite nekaj let k splošnemu zdravniku in se slabo počutite, vam po nekaj letih splošen zdravnik pošlje k specialistu, ki vam ugotovi resno bolezen.

BEZJAK: In naslednje vprašanje. Je Slovenija res morala poklekniti pritisku Bruslja in za rešitev domačih bank izbrisati vse lastnike obveznic? Je državni sekretar na ministrstvu za finance sprejel več kot so to zahtevali uradniki iz Bruslja in lastnikov obveznic ne bi bilo treba izbrisati?

KUNIC: Banka Slovenije v spis pred Ustavnim sodiščem vložila email korenspodenco, konkretno med državnim sekretarjem Mavkotom in Evropsko komisijo, že iz časa predno so bili stresni testi sploh delni rezultati objavljeni, iz katerih izhaja, da je Republika Slovenija že obljubila vnaprej, da bo prišlo do izbrisov vseh podrejenih obvezničarjev.

JAZBEC: Kdorkoli je izgubil denar je dovolj tragično zaradi tega, vendar zato ne morete kriviti Banke Slovenije in regulatorja, ki samo ocenjuje in preverja kapitalno ustreznost banke. Za banko, vsako banko v državni lasti ali v zasebni lasti je odgovoren lastnik banke.

BEZJAK: Še več. Na Banki Slovenije so celo bruseljska navodila upoštevali dan preden so jim evropski uradniki sploh naložili.

JAZBEC: Kaj pričakujete od nas, da bi bili nepripravljeni na celotno dogajanje.

GOVORNIK: Ne govorim o tem. Govorim pa, da ste noter v odločbo napisali odločbo...

JAZBEC: A ste vi pravnik?

GOVORNIK: Ja sem, diplomirani.

JAZBEC: V redu, pol pa počakajmo na odločbo sodišča.

BEZJAK: Izbrisani lastniki obveznic namreč svojo pravico iščejo na vseh slovenskih sodiščih. A izbris ne bi bil potreben. Za zdaj namreč ne obstaja noben dokument Evropske komisije, ki bi naročil naši vladi, naj izbriše lastnike obveznic. Opozorila naj jih vlada ne izbriše, so prihajala že pred enim letom.

Dr. FRANCE ARHAR (predsednik Združenja bank Slovenije): Združenje bank je 21. oktobra 2013, ob sprejemanju spremembe bančnega zakona povedalo, da se s takimi spremembami ne strinja. Predlagali smo, da se tovrstni instrumenti spremenijo bodisi v navadne delnice z daljšim odplačilnim rokom, z nižjo obrestno mero, ali pa celo se konvertirajo v kapital.

JANEZ JANŠA: Sem poklical znanca na Evropsko komisijo in sem ga vprašal ali je to res zahteva Evropske komisije. In on mi je dejal, da je zahteva, da seveda imetniki teh podrejenih finančnih instrumentov nosijo sorazmerno breme, vendar da se ne pričakuje izbrisa.

BEZJAK: Kaj pa politična odgovornost? Nekdanje premierka se brani.

BRATUŠEK: Vse odločitve, ki jih je naša vlada sprejemala v zvezi s sanacijo bank so bile sprejete na podlagi podatkov Banke Slovenije, ki je tudi z zakonom določena in zadolžena za naš bančni sistem. Jaz nisem imela ne argumentov ne česarkoli drugega, da bi v te podatke lahko podvomila.

BEZJAK: Guverner Jazbec prelaga odgovornost na vlado, nekdanji finančni minister Čufer pa priznava, da je bil pritisk Bruslja močan.

UROŠ ČUFER (nekdanji minister za finance): Ko smo mi to stvar gledali je stvar pravzaprav zelo, na eni strani kar te sili Evropska unija in druga stvar, ki se pravzaprav vprašaš zelo preprosto, zakaj bi morali dati več davkoplačevalskega denarja za saniranje bančne luknje, če imamo podrejene instrumente, ki so namenjeni prav temu.

BEZJAK: Pod črto. Konec leta 2013 so, kot kaže, vodilni v naši državi upoštevali najbolj črne možne scenarije in ukrepali bolj kot je to od nas zahteval Bruselj. Guverner Jazbec pa je še edini član samooklicane slovenske trojke, ki ohranja svoj položaj.

Dr. MIRO CERAR (predsednik vlade): Jaz pričakujem v naslednjih dnevih in tudi tednih seveda, da se bo povsem razjasnilo glede dejstev torej kaj se je dejansko dogajalo.

BEZJAK: Opozicija mu ne verjame več.

LUKA MESEC (ZL): Zaradi teh nepravilnosti vas še na tem mestu, javno sem vas že, pozivam, da ponudite svoj odstop.

MATEJ TONIN (NSi): V Novi Sloveniji predvsem pričakujemo zelo hitro in jasno razjasnitev situacije, ker je to pomembno tudi zaradi naših ratingov in pa kaznovanja tistih, ki so za te stvari odgovorni.

BEZJAK: Medtem je v Sloveniji pod pokroviteljstvom bančnika Marka Voljča nastalo novo civilnodružbeno gibanje, ki za zdaj še ne bo postalo politična stranka.

MARKO VOLJČ (Trilateralna komisija). Predvsem ni politična po naravi, je dejansko poskus angažiranja čim širšega kroga civilne družbe vseh spektrov, političnih nadzorov, stroke, tudi spolno smo opazili, da je zelo uravnotežena.

BEZJAK: Na dobri poti, da bo istospolna partnerska skupnost izenačena z zakonsko zvezo med moškimi in ženskami pa so pravice gejev in lezbijk. Pristojni parlamentarni odbor je že potrdil, da bi bila po novem zakonska zveza skupnost dveh oseb, ne glede na spol, kar pomeni, da bi se lahko istospolni pari poročili.

MARTINA IPŠA: Absolutno avtomatsko si pridobimo več pravic, kar se tiče dedovanja in so tudi stvari malo boljše porihtane in te zadeve, nasploh pa si želimo v bistvu to, da smo skupaj, da se imamo radi proslavit z vsemi drugimi, zato se tudi večina ljudi odloči za to. Pravijo, eh saj ne rabiš, to je samo papir, ampak ni res, želimo si.

BEZJAK: Zato, da drugemu povemo koliko nam pomeni je vsak dan pravi, tudi valentinovo.